

ÖREBRO UNIVERSITET

HÄLSOVETENSKAPLIGA
INSTITUTIONEN

UTBILDNINGSPLAN

TRÄNARUTBILDNING I FOTBOLL, 80 POÄNG **Education for Coaches in Football, 80 points**

Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap den 11 maj 2004. (Senast ändrad genom ordförandebeslut CF 52-481/2005.)

1. ALLMÄNT

Utbildningen vänder sig till dig som har minst ett års dokumenterad erfarenhet som aktiv fotbollsspelare alternativt ledare inom någon av Svenska Fotbollsförbundets medlemsföreningar. Tränarutbildning i fotboll vid Örebro universitet omfattar 80 poäng (två års heltidsstudier) och leder fram till en yrkeshögskoleexamen. Programmet är en praktiskt inriktad tränarutbildning i fotboll med en bas i ämnet idrott. Förutom kunskaper om och färdigheter i fotboll kommer ledarskap och coaching att vara tongivande moment i utbildningen. Utbildningen planeras och genomförs i nära samarbete med Svenska Fotbollsförbundet, vilket innebär att idrottens behov av grenspecifik kunskap tillgodoses. Tränarutbildningen i fotboll ges av Institutionen för idrott och hälsa i nära samarbete med Fotbollsakademin i Degerfors. Utbildningen är förlagd till Campus Örebro det första året och till Campus Karlskoga/Degerfors det andra året.

2. UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 9 § Högskolelagen (HL))

2.2 Mål för Yrkeshögskoleutbildning

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL)

För att få en yrkeshögskoleexamen skall studenten ha

- relevanta ämneskunskaper i en sådan omfattning som fodras för att förstå och kunna tillämpa de teoretiska grunderna för det yrkesområde som utbildningen avser,
- kunskapsmässiga förutsättningar att använda kända metoder inom yrkesområdet, och
- sådana kunskaper och färdigheter som fodras för att självständigt kunna arbeta inom det yrkesområde som utbildningen avser.

(Högskoleförordningen (HF), bilaga 2)

Utöver detta har Örebro universitet följande mål med utbildningen. Efter genomgången utbildning skall den studerande ha förvärvat:

- förmåga att förverkliga idrottens mål genom att belysa allmänmänskliga och övergripande frågor som t ex existentiella och etiska frågor samt internationella och interkulturella frågor,
- förmåga att utnyttja beprövad erfarenhet och vetenskapliga teorier i tolkning och analys av olika former av idrott, men specifikt inom fotboll,
- god självkänedom och social kompetens och därigenom en god förmåga att handha träning och ledning av lag i fotboll med inriktning mot individens och gruppens upplevelse av hälsa och välbefinnande i sin idrott,
- kunskap i att planera och organisera samt lösa de i föreningar eller förbund förekommande uppgifterna,
- förmåga att medverka i utvecklingen av specialidrotten, såväl nationellt som internationellt.

3. UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Inom ramen för tränarutbildningens 80 poäng läses en introduktionskurs om 5 poäng, kurser på A-nivå och B-nivå inom ämnet idrott, 50 poäng och kurser inom området tränarskap i fotboll, 25 poäng.

Introduktionskursens syfte är att ge nödvändiga förkunskaper i natur- och beteendevetenskap för studier inom ämnet idrott. Vidare ges en kort introduktion till området tränarskap i fotboll, vilket motsvarar United Europé Football Assosiation (UEFA) Basic Level.

Kurserna i idrott syftar till att ge en generell inblick i ämnet samt en mångvetenskaplig grund för de moment som karaktäriserar ämnet idrott. I kursen betonas fysisk aktivitet inom områden som exempelvis humanbiologi, idrotts-, hälso-, och socialpsykologi. Vidare ingår vetenskaplig metodik och statistik samt studier i coaching och ledarskap.

Kurserna inom området fotbollens tränarskap fokuserar på kunskaper om och utveckling av färdigheter i fotboll. Vidare ingår inslag av retorik som avser att utveckla en förmåga att förmedla de kunskaper som förvärvats under utbildningen. Under senare delen av utbildningen skall studenten även producera ett antal självständiga arbeten.

Inom ramen för studierna arrangeras verksamhetsförlagd utbildning i samverkan med Fotbollsakademien i Degerfors och Svenska Fotbollsförbundet. De verksamhetsförlagda studierna genomförs i samarbete med handledare från arbetsfältet som besitter en yrkesskicklighet byggd på beprövad erfarenhet. Tränarutbildningen har som målsättning att utveckla reflekterande praktiker som har förmågan att såväl tillämpa och vidareutveckla beprövad erfarenhet som att behärska det kritiska vetenskapliga förhållningssättet. Det är kombinationen av dessa båda dimensioner som skall genomsyra utbildningen och förhoppningsvis korsbefrukta tränarutbildningen i fotboll på ett positivt sätt.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Programmets kurser framgår av nedanstående tabell. Kurser med fetstil ingår i huvudämnet.

År	Kurs	Nivå	Poäng
1	Idrotten i samhället	A	2
	Vetenskaplig metod och statistik	A	3
	Introduktionskurs		5
	Idrottspsykologi I	A	5
	Tillämpad rörelsekunskap I	A	5
	Vetenskaplig metod och statistik	B	5
	Idrottspsykologi II alt. Idrottspedagogik I alt. Tillämpad rörelsekunskap II	B	5
	Ledarskap och coaching	B	5
	Idrottspsykologi III alt. Idrottspedagogik II alt. Tillämpad rörelsekunskap III	B	5
2	Fotbollens system och taktik	A	5
	Fotbollens träningslära	A	5
	Fotbollens praktik och ledarskap	A	5
	Idrotts- och hälsohistoria	A	5
	Teknik i fotboll	A	5
	Idrottspsykologi II alt. Idrottspedagogik I alt. Tillämpad rörelsekunskap II	B	5
	Idrottspsykologi III alt. Idrottspedagogik II alt. Tillämpad rörelsekunskap III	B	5
	Verksamhetsförlagda studier	A	5

Nedan anges de professionsspecifika kurserna inom utbildningen.

Fotbollens system och taktik, 5 poäng

Kursen syftar till att ge kunskaper inom fotbollens organisation och taktik. Exempel på moment som kommer att behandlas under kursen är spelets grundförutsättningar och utveckling av anfalls- och försvarsspel, matchanalys, m.m. Dessutom ingår ett avsnitt som berör regler och domarrollen. Vidare studera utvecklingstendenser inom internationell fotboll.

Fotbollens träningslära, 5 poäng

Kursen syftar till att ge specifika kunskaper inom fotbollens träningslära. Grenspecifik kunskap inom områden som uthållighets-, snabbhets- och styrketräning, **motorik**, rörlighet,

energiförsörjning/förbrukning, kost och vätska, tester och idrottsskador kommer att behandlas. Under kursen kommer skillnader mellan flickors och pojkars fysiologiska förutsättningar att studeras. Dessutom diskuteras vilka konsekvenser dessa skillnader får för det praktiska tränarskapet i fotboll.

Fotbollens praktik och ledarskap, 5 poäng

Kursen syftar till att utveckla kunskap om lärande och kommunikation inom fotboll. Exempel på områden som behandlas under kursen är idrottspedagogik, Coachning och ledarskap samt instruktion och lärande i fotboll. För att bemöta massmedias krav på öppenhet och tillgänglighet kommer även medie- och retorikundervisning att få en betydande roll i kursen. Dessutom kommer samtalets betydelse som verktyg i utvecklingsarbetet med unga spelare att fokuseras. Under kursen skall även skillnader mellan att leda och utveckla manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare studeras. Delar av kursen kommer att förläggas till någon internationell miljö där studenterna har möjlighet att införliva andra perspektiv på lärande i fotboll.

Idrotts- och hälsohistoria, 5 poäng

Syftet med kursen är att ge en grundläggande översikt av idrottens och idrottens forsknings historia, speciellt i relation till hälsobegreppet, och dess rötter inom olika vetenskaper. I detta ingår kunskaper om begreppen idrott och hälsa, och relationen mellan dessa begrepp, i ett socialt, kulturellt, och historiskt perspektiv. Begreppen kropp, själ, idrott och hälsa, diskuteras utifrån olika vetenskapstraditioner, och sätts i relation till en analys av hur antaganden och s.k. vetenskapliga sanningar om dessa begrepp inom natur- och samhällsvetenskaperna kan betraktas som produkter av olika sociopolitiska faktorer. Ett viktigt inslag i kursen är att studenterna får ta del av den vetenskapliga processen inom området och att studenterna tar del av aktuell forskning från primärkällor (vetenskapliga artiklar).

En fördjupning kommer att ske mot fotbollens specifika miljö. Kursen skall även ge de studerande insikt och kunskap om hur en fotbollsförening administreras, finansieras och organiseras. Dessutom kommer idrottsrörelsens (RF) och fotbollens idédokument att behandlas och diskuteras. Under kursen ingår även ett moment som avser att beskriva hur fotbollsorganisationen är uppbyggd såväl nationellt som internationellt. Dessutom kommer tävlingsregler och tävlingsreglementet att behandlas under kursen.

Teknik i fotboll, 5 poäng

Kursen syftar till att utveckla kunskaper om teknik i fotboll teoretiskt och praktiskt. Olika tekniska moment analyseras och studeras utifrån biomekaniska utgångspunkter. I kursen kommer även spelarutbildning med inriktning mot talangutveckling och specifik målvaktsträning att behandlas.

Verksamhetsförlagda studier, 5 poäng

Kursen syftar till att ge den studerande kunskaper och färdigheter i att bedriva praktisk träning under erfaren handledning av instruktörer från Svenska Fotbollförbundet. Såväl kvinnliga som manliga instruktörer skall handleda studenterna under utbildningen och de skall vara uttagna och godkända av Svenska Fotbollförbundet. Både nationella och internationella kontakter kommer att vara utgångspunkt för studierna.

3.3 Studieformer

Studierna bedrivs i flera former såsom föreläsningar, seminarier, praktiska moment, grupparbeten och projektarbeten. Knutet till studierna finns även verksamhetsförlagd utbildning som arrangeras i samverkan med Svenska Fotbollförbundet. Arbetsformerna syftar till att stimulera den empatiska förmågan samt det kritiska förhållningssätt som krävs vid lösningen av arbetsuppgifter som är karaktäristiska för ledare inom idrottsrörelsen.

3.4 Obligatorisk närvaro

Vid de verksamhetsförlagda studierna är det obligatorisk närvaro. Även andra delar av utbildningen kan innehålla obligatorisk närvaro, vilket framgår av respektive kursplan.

3.5 Tröskelregler

För att få påbörja åk 2 skall studenten ha genomfört kurser från åk 1, omfattande 30 poäng, med godkänt resultat, varav kursen Vetenskaplig metod och statistik, 3 poäng skall ingå. För att påbörja de verksamhetsförlagda studierna krävs att de professionsspecifika kurserna är genomförda med godkänt resultat.

4. INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Örebro universitet och Fotbollsakademin i Degerfors har samarbetsavtal med besläktade utbildningar runt om i världen.

5. BETYG OCH EXAMINATION

Om inget annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap. 10 § HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd (6 kap. 11 § HF).

6. EXAMEN

Yrkehögskoleexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 80 poäng. I examensbeviset skall anges att *tränarskap i fotboll* är det yrkesområde som utbildningen avser.

Mål: se punkt 2.2

7. BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL PROGRAMMET

Grundläggande behörighet för högskolestudier samt minst ett års dokumenterad erfarenhet som aktiv fotbollsspelare alternativt ledare inom någon av Svenska Fotbollsförbundet medlemsföreningar.

8. URVAL, PLATSGARANTI OCH FÖRTUR

Urval på grundval av betyg, 50%, och på grundval av högskoleprov, 50%.

9. TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräkning av kurs i yrkesexamen fattas av rektor eller den han bemyndigar. Rektor har bemyndigat berörd institutionsnämnd att fatta dessa beslut.

Beslut om tillgodoräkning av del av kurs fattas av examinator (6 kap. 10 § HF).

10. ÖVRIGT

Efter fullgjorda studier inom utbildningen erhåller studenterna 50 poäng i ämnet idrott, 20 poäng på A-nivå samt 30 poäng på B-nivå.